

QUÁ TRÌNH HÌNH THÀNH VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA HỘI ĐỒNG MỤC VỤ GIÁO XỨ (TRƯỜNG HỢP GIÁO XỨ NGỌC THẠCH)

NGUYỄN NGỌC PHÚC^(*)

Hội đồng Mục vụ giáo xứ (HDMVGX) là một tổ chức trong giáo xứ, nhiệm vụ chính là tư vấn cho linh mục sở, tham gia điều hành giáo xứ, săn sóc và cổ vũ những sinh hoạt mục vụ. Trải qua từng thời kì, HDMVGX có những tên gọi khác nhau như Ban Chức việc, Ban Trùm họ, Ban quý chức, Hội đồng giáo xứ, Ban Quới chức, Hội đồng mục vụ... Trong bài viết này, chúng tôi sử dụng cụm từ “Hội đồng Mục vụ giáo xứ” để thay cho các cụm từ đồng nghĩa nêu trên.

HDMVGX là cơ chế gồm những giáo dân thuộc giáo xứ được mời gọi và tuyển chọn để hợp lực cộng tác với linh mục chính xứ trong việc quản trị giáo xứ, tổ chức và điều hành các sinh hoạt mục vụ, xây đắp tình liên đới và sự hiệp thông, giải quyết những vấn đề, “giải tỏa những bất đồng, nhằm góp phần xây dựng giáo xứ thành một cộng đoàn tư tế phụng thờ Thiên Chúa, sống, làm chứng và loan truyền Tin Mừng, yêu thương và phục vụ cho sự sống và phẩm giá con người trong bối cảnh văn hoá xã hội ngày nay”⁽¹⁾.

Giáo xứ Ngọc Thạch mà chúng tôi chọn để nghiên cứu là nơi tiêu biểu cho việc tái tạo cơ cấu tổ chức và hoạt động của

HDMVGX ở Miền Bắc, khi giáo dân di cư đến định cư ở Dinh điền Cái Sắn (1956).

1. Sơ lược lịch sử hình thành Hội đồng Mục vụ Giáo xứ

Theo một số tài liệu, Công giáo được truyền vào Việt Nam từ năm 1533, khởi đầu từ Linh mục I-ni-Khu, người Bồ Đào Nha. Ngay từ buổi đầu, các giáo sĩ gặp nhiều khó khăn về ngôn ngữ, phong tục tập quán, sự truy đuổi của chính quyền, v.v... Vì thế, các linh mục Dòng Tên, các vị Thừa sai Paris, dòng Đa Minh đã tổ chức cộng tác viên bậc giáo dân để giúp đỡ trong quá trình truyền giáo. Những cộng tác viên này đảm nhận công việc dạy giáo lí, ban phép rửa tội, an ủi bệnh nhân, công tác xã hội, v.v... Họ được gọi là những quý chức. Những quý chức này được chọn trong mỗi họ đạo, hoạt động trong phạm vi họ đạo. Những người được chọn phải có uy tín trong họ đạo, có học thức và thường là những gia trưởng. Cũng có thể gọi những quý chức này là những ông trùm của cộng đoàn tín hữu, là trái tim hay linh hồn của cộng đoàn

*. ThS., Phòng Giáo dục huyện Vĩnh Thạnh, Thành phố Cần Thơ.

1. Quy chế Hội đồng Mục vụ giáo xứ Tổng Giáo phận Tp. HCM, năm 2003.

giáo dân, cánh tay mặt của cha thừa sai, cộng tác viên thân tín và quý trọng của những giáo sĩ thừa sai, hội trưởng của tiểu Giáo hội địa phương. Tuy nhiên, cuộc bách hại lâu dài của chính quyền phong kiến cộng với các cuộc nội chiến đã gây bao khốn khổ cho giáo dân. Trong bối cảnh đó, những “ông trùm” đóng vai trò hết sức quan trọng trong việc hành lễ, tập hợp giáo dân và duy trì sinh hoạt trong họ đạo khi các vị linh mục vắng mặt hoặc do lẩn trốn. Nhưng thân phận chính thức của những quý chức này chưa được thừa nhận. Cho đến khi hai Công nghị Miên lần lượt được tổ chức ở Bắc Kỳ (1670) và Nam Kỳ (1672). Cả hai lần công nghị đều do Giám mục Lambert de la Motte chủ tọa. Trong công nghị, có những nghị quyết hết sức quan trọng liên quan đến định chế của quý chức họ đạo. Những bổn phận, nhiệm vụ của quý chức trong khi vị linh mục vắng mặt là chăm lo việc cầu nguyện, thăm viếng bệnh nhân, giúp đỡ tín hữu sống Phúc Âm. Như thế “vai trò và nhiệm vụ của quý chức đã được thừa nhận và quy định bởi giáo quyền. Họ không chỉ là những tín hữu đức hạnh, mà còn là những cộng tác viên của linh mục, những ông trùm của họ đạo. Trong thời buổi cấp bách, trong lúc thiếu vắng linh mục, họ là những người thay thế và làm vươn lên sinh hoạt họ đạo về mặt thiêng liêng, luân lý đạo đức cũng như về mặt vật chất”⁽²⁾.

Năm 1858, Pháp xâm lược Việt Nam. Cuộc kháng chiến của nhân dân ta diễn ra lần lượt từ Nam ra Bắc, lòng tin của giáo dân đối với các vị giáo sĩ có liên quan đến sự xâm chiếm Việt Nam bị suy giảm.

Trong bối cảnh đó, để tổ chức lại các họ đạo, năm 1884 Giám mục Colombert cho ấn hành cuốn “Chức sở Mục lệ”, nội

dung chủ yếu là hệ thống hóa những điều lệ hoạt động của HDMVGX trong họ đạo. Theo đó, HDMVGX được tổ chức theo nhiều cấp bậc. Họ đạo lớn có Trùm phủ, Trùm nhất, Trùm nhì, Biện việc, Biện sở và Giáp. Họ đạo nhỏ thì có Câu nhất, Câu nhì, Biện việc, Biện sở và Giáp. Các vị này được bầu cử trong giáo họ ra và phải được sự chấp thuận của linh mục xứ. Nhiệm vụ của các vị nêu trên được quy định cụ thể, rõ ràng như

Trùm phủ: là bậc đàn anh trên hết các chức sở của họ đạo và trong cả giáo phận.

Trùm họ: đứng đầu Hội đồng Quý chức trong họ, chủ trì đọc kinh, giải hòa và phân xử các vụ xích mích trong họ.

Câu họ: lo quán xuyên của cải trong họ, vườn và ruộng Nhà chung.

Biện việc: phụ trách công tác tài chính, lo việc chi tiêu của nhà thờ, sửa chữa các đồ thờ phượng trong nhà thờ.

Biện sở: chịu trách nhiệm lo toan mọi việc trong xóm đạo, chịu trách nhiệm trực tiếp trước linh mục sở. Công việc của Biện sở rất nhiều, có vai trò rất lớn trong xóm từ việc dạy giáo lí cho bốn đạo đến việc giúp họ có cơm ăn, nhà ở, nhắc nhở bậc cha mẹ trong việc giáo dục con cái và nhiều công việc trong đời sống xã hội khác.

Giáp: phụ tá biện sở, có quyền tham dự các buổi hội chức sở nhưng không có quyền bàn luận.

Cuốn “Chức sở Mục lệ” do Giám mục Colombert soạn đã khẳng định HDMVGX của họ đạo tại Việt Nam thật sự là một thực thể có tổ chức và có định chế.

2. Mai Đức Vinh. *Hội đồng Quý chức*, Nxb. Giáo xứ Việt Nam tại Pari, 2008.

Năm 1899, Giám mục Giáo phận Hà Nội P. M. Gendreau đã gửi thư chung cho các linh mục xứ. Trong thư chung này, Giám mục P. M. Gendreau vạch ra những quy định chính cho sự tái tổ chức HĐMVGX. Toàn bộ những phương thức tổ chức của HĐMVGX là đồng nhất cho địa phận Bắc Kỳ và địa phận Nam Kỳ.

So với nội dung cuốn “Chức sở Mục lệ” thì Thư chung của Giám mục P. M. Gendreau cũng có vài điểm mới trong tổ chức HĐMVGX như người đứng đầu của họ đạo ở Bắc Kỳ được gọi là “Chánh trưởng”, ở Nam Kỳ là “Trùm nhất”. Người đứng đầu họ đạo nhỏ ở Bắc Kỳ gọi là “Trùm họ”, ở Nam Kỳ là “Biện sở” hay sự đóng góp nêu danh, sự luân phiên phụ trách những bữa ăn, v.v... đó là do ở Bắc Kỳ có những tập quán mà Nam Kỳ không có.

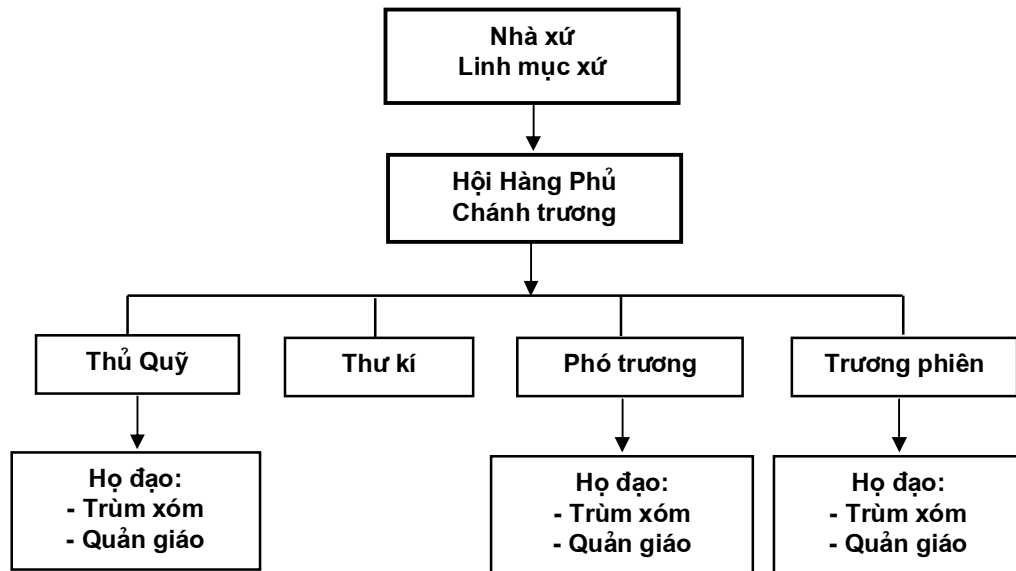
Nhận thấy tầm quan trọng của HĐMVGX trong việc giúp linh mục sống trong hành lễ cũng như trong công tác xã hội. Vì thế, qua từng thời kỳ của lịch sử Giáo hội Công giáo, việc đầu tiên là sự bổ sung và hoàn thiện các văn bản có liên quan đến hoạt động của HĐMVGX. Theo đó, vào năm 1900 và năm 1912 Công nghị Miên được tổ chức hai lần ở địa phận Bắc Kỳ. Tuy nhiên, những định chế mang tính địa phương đã làm cho hoạt động của Hội HĐMVGX ở mỗi miền khác nhau. Vì thế, ngày 17/11/1934, Công đồng Đông Dương được triệu tập do Tổng Giám mục Columban M. Dreyer O. P chủ tọa. Thành phần triệu tập gồm có: tất cả các giám mục Việt Nam, Cao Miên, Lào và một số đông linh mục. Bản văn của Công đồng có nhiều nghị quyết liên quan đến HĐMVGX của họ đạo, mục

tiêu chính của Công đồng là thích ứng việc tổ chức HĐMVGX vào định chế Công giáo Tiến hành. Việc thích ứng cơ cấu của HĐMVGX vận dụng vào tổ chức Công giáo Tiến hành nhằm giúp các thừa sai quản trị họ đạo về phương diện thiêng liêng cũng như thế tục, chúng có thể lợi ích cho công trình củng cố đức tin người tín hữu và truyền bá đức tin cho lương dân... nếu những quý chức được tuyển chọn kĩ lưỡng, nghĩa là được huấn luyện, sống cương trực, công chính, đức hạnh và đạo đức, họ sẽ là thành phần ưu tú của cộng đoàn tín hữu, là hạt nhân cho sự hình thành Công giáo Tiến hành.

Những văn bản của Công đồng Đông Dương cũng như những thư chung của các giám mục, hay những cuốn chỉ nam của các giáo phận (Huế: 1940; Quy Nhơn: 1942...) luôn ăn khớp với nhau, tất cả chỉ lặp đi, lặp lại những điều hiện hữu từ lâu trong đời sống họ đạo ở Việt Nam. Sự thực là chỉ thay đổi trong những điều chi tiết, ngoài ra, toàn bộ cơ cấu của họ đạo và của HĐMVGX được giữ nguyên. Cơ cấu của HĐMVGX hoạt động trên nền tảng căn bản theo cuốn “Chức sở Mục lệ” và cho đến nay chưa thấy có sự thay đổi lớn nào.

Như vậy, từ khi hình thành cho đến năm 1954 (trước khi người Công giáo di cư vào Nam) cơ cấu tổ chức của HĐMVGX của các địa phận Miền Bắc được cụ thể hóa trong cuốn “Chỉ Nam” của Giáo phận Hà Nội. Theo đó, HĐMVGX được gọi theo nhiều cách khác nhau, tên chính thức là “Hội Hàng Phủ” (Ban hành phủ, Ban phủ xứ, Ban hàng xứ, Ban chức việc).

Sơ đồ 1: Cơ cấu tổ chức của Hội đồng Mục vụ giáo xứ Miền Bắc năm 1954

Theo sơ đồ, Ban Trị sự gồm có chánh trưởng, phó trưởng, thư kí, thủ quỹ, trưởng phiên, trùm họ, quản giáo.

Nhiệm vụ của các thành viên trong Ban trị sự là:

Chánh trưởng: giúp linh mục xứ trông coi các việc của xứ;

Phó trưởng: giúp việc cho chánh trưởng;

Thư kí: ghi sổ sách;

Thủ quỹ: coi sóc của công;

Trưởng phiên: phụ giúp chánh trưởng;

Trùm: đứng đầu một họ, coi sóc việc họ;

Quản giáo: chăm sóc trẻ em, trật tự trong họ.

Cơ cấu tổ chức của “Hội Hàng Phủ” được sử dụng cho đến khi cuộc di cư vào Nam của các tín đồ Công giáo (1954).

2. Cơ cấu tổ chức Hội đồng Mục vụ giáo xứ Ngọc Thạch ở Tp. Cần Thơ

2.1. Tái cơ cấu tổ chức Hội đồng Mục vụ giáo xứ

Sau hiệp định Giơnevơ năm 1954, một làn sóng di cư vào Nam chưa từng có trong lịch sử dân tộc, đông đảo nhất là các giáo dân Công giáo. Năm 1956, chính quyền Sài Gòn lập dinh điền Cái Sắn, đưa giáo dân Công giáo đến định cư.

Khi định cư ở vùng đất mới, những giáo dân di cư bắt tay vào công cuộc xây dựng và củng cố cơ sở thờ tự. Số lượng các họ đạo định cư tại dinh điền Cái Sắn rất nhiều, phổ biến như Vạn Đôn, Bích Du, Hải Hưng, v.v... Vì nhiều họ đạo, cư trú lại phân tán, nên việc tập trung các họ đạo thuận nhất là việc rất khó khăn. [...] Tòa Giám mục Giáo phận Long Xuyên khi thành lập vào những năm

1960 chủ trương thành lập các giáo xứ gồm các họ nhánh với đầy đủ các thiết chế như nhà thờ, nhà xứ tương đối hoàn chỉnh... tạo điều kiện hình thành các giáo xứ mới từ các họ nhánh cho các giai đoạn sau này⁽³⁾.

Giáo xứ Ngọc Thạch mà chúng tôi khảo sát cho thấy ở buổi đầu họ đạo chỉ là họ nhánh, sau khi được nâng lên thành giáo xứ thì các giáo họ (họ nhánh) không còn nữa mà thay vào đó là các giáo khu, cơ cấu hội đồng mục vụ tập trung, không phân quyền cho các giáo khu.

Để có cái nhìn tổng thể về tổ chức HDMVGX của giáo xứ Ngọc Thạch, Cái Sắn, Cần Thơ qua khảo sát thực tế, chúng tôi xin phác họa mô hình HDMVGX qua các thời kỳ như sau:

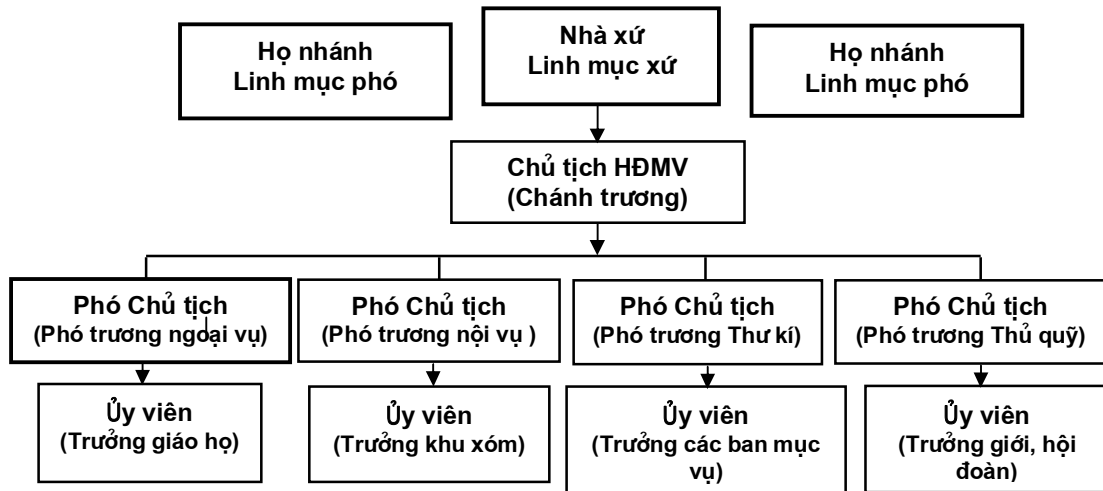
Thời kỳ trước Công đồng Vatican II: Ban Chấp hành của HDMVGX (1959-1962) ở giáo xứ Ngọc Thạch gồm: trùm chánh, trùm phó, thư kí, thủ quỹ. Cách tổ chức này được tái tạo từ tổ chức HDMVGX ở Miền Bắc trước khi cộng đồng Công giáo di cư vào Nam. Tên gọi của HDMVGX ở Miền Nam trước Công đồng Vatican II có

điểm khác so với tổ chức HDMVGX ở giáo xứ Ngọc Thạch như gọi: ông trùm (trùm trưởng tương đương với chủ tịch Hội đồng giáo xứ sau này), ông câu 1, ông câu 2 còn gọi là ông câu họ, ông biện. các ông biện lo đặc trách các ban mục vụ, ông giáp đứng đầu các giáp họ.

Thời kỳ sau Công đồng Vatican II: tổ chức HDMVGX vẫn thiết lập theo mô hình giáo xứ ở Châu Âu, "các danh xưng như trùm, câu, biện, giáp được thay thế bằng chủ tịch (trùm trưởng), phó chủ tịch (câu trưởng), Hội đồng giáo xứ, các trưởng ban phụ trách các ban ngành (các ông biện), khu vực trưởng (giáp trưởng)"⁽⁴⁾.

Theo quy chế HDMVGX của Giáo phận Long Xuyên năm 2007 thì cơ cấu tổ chức HDMVGX nhiệm kỳ (2008-2012) của giáo xứ Ngọc Thạch gồm: chủ tịch (chánh trưởng), phó chủ tịch ngoại vụ, phó chủ tịch nội vụ, phó chủ tịch thư kí, phó chủ tịch thủ quỹ, các ủy viên (trưởng ban điều hành của giáo họ; trưởng ban điều hành khu xóm; trưởng mỗi ban mục vụ; trưởng giới, trưởng hội đoàn).

Sơ đồ 2: Cơ cấu tổ chức HDMV giáo xứ Ngọc Thạch hiện nay

2.2. Hoạt động của Hội đồng Mục vụ giáo xứ

Hội đồng Mục vụ giáo xứ có bốn phân tích cực hợp tác với linh mục chính xứ vào việc hoạt động chung của giáo xứ. Đồng thời, HĐMVGX có nhiệm vụ “nghiên cứu những gì liên quan đến các việc mục vụ trong giáo xứ, đánh giá và đề nghị những kết luận thực tiễn về các việc ấy; phối hợp các sinh hoạt và các công tác mục vụ ở các giáo họ, khu xóm, các giới hội đoàn, trong sự tôn trọng tính tự lập của từng đơn vị; theo dõi đôn đốc, kiểm tra việc thực hiện, và báo cáo kết quả trong các phiên họp; giúp linh mục quản lý cơ sở và tài sản chung của giáo xứ”⁽⁶⁾.

Chủ tịch Hội đồng Mục vụ giáo xứ (chánh trưởng): điều hành các công việc hành chính tổng quát, triệu tập và chủ tọa các buổi họp khi linh mục chính xứ vắng mặt và nếu được ủy nhiệm... cùng phó chủ tịch ngoại vụ, đại diện linh mục chính xứ trong các mối quan hệ với chính quyền và các tôn giáo bạn⁽⁶⁾.

Phó chủ tịch nội vụ: phối hợp với chủ tịch... phối hợp sinh hoạt mục vụ trong giáo xứ, trong giáo họ, trong khu xóm, trong các giới, các hội đoàn, đặc biệt sinh hoạt thuộc lĩnh vực giáo lý đức tin và phụng tự⁽⁷⁾.

Phó chủ tịch ngoại vụ: lo liệu các sinh hoạt thuộc lĩnh vực truyền giáo, tông đồ, bác ái, xã hội. Cùng với chủ tịch, đại diện linh mục chính xứ trong các quan hệ với chính quyền và tôn giáo bạn⁽⁸⁾.

Phó chủ tịch thư kí: phác thảo chương trình và ghi biên bản các phiên họp Hội đồng Mục vụ... phụ trách thông tin, liên lạc, văn thư...

Phó chủ tịch thủ quỹ: lập sổ thu chi rõ ràng và báo các định kì theo như nội quy. Lo việc trông coi, bảo trì, tu bổ cơ sở và tài sản của giáo xứ...⁽⁹⁾.

Các ủy viên: là lực lượng trực tiếp tiếp thu, phổ biến, điều hành công việc chung theo yêu cầu của Hội đồng Mục vụ giáo xứ. Các ủy viên phải hợp tác với Ban thường vụ và với nhau trong sự tương kính, tương nhượng và tương trợ lẫn nhau. Thực hiện các công tác mục vụ chuyên biệt trong sự hài hòa với các Ban mục vụ khác. Báo cáo tình hình nhu cầu công tác với Ban mục vụ.

Ban thường vụ và Ban điều hành giáo họ, được tuyển chọn từ những thành viên ưu tú trong giáo xứ và phải trải qua cuộc bầu cử dân chủ. Nhiệm kì của Ban thường vụ, Ban điều hành giáo họ, Ban điều hành khu xóm là 4 năm. Hết nhiệm kì, giáo dân trong giáo xứ bầu lại các vị nêu trên.

2.3. Quyền lợi của các thành viên trong HĐMVGX

Thực sự không có được quyền lợi về vật chất, nhưng các thành viên Hội đồng Mục vụ giáo xứ vẫn hoạt động một cách tích cực vì giáo dân, vì cộng đoàn tín hữu và vì bản thân cũng được lợi ích về

3. Nguyễn Đức Lộc. *Cấu trúc cộng đồng của người Việt Công giáo di cư ở Nam Bộ*, Luận án Tiến sĩ, 2009.

4. Nguyễn Hồng Dương. *Tổ chức xứ, họ đạo Công giáo ở Việt Nam*, Nxb. KHXH, 2011.

5. Quy chế Hội đồng Mục vụ giáo xứ, Giáo phận Long Xuyên, 2007.

6. Quy chế Hội đồng Mục vụ giáo xứ, Giáo phận Long Xuyên, 2007, Điều 31.

7. Quy chế Hội đồng Mục vụ giáo xứ, Giáo phận Long Xuyên, 2007, Điều 32.

8. Quy chế Hội đồng Mục vụ giáo xứ, Giáo phận Long Xuyên, 2007, Điều 33.

9. Quy chế Hội đồng Mục vụ giáo xứ, Giáo phận Long Xuyên, 2007, Điều 34, 35.

mặt tinh thần và uy tín đối với giáo dân trong giáo xứ, giáo khu. Các thành viên trong Hội đồng Mục vụ giáo xứ khi còn sống có quyền được huấn luyện, bồi dưỡng nhằm nâng cao khả năng phục vụ qua tinh tâm, học tập, v.v... Hằng năm, vào dịp lễ bốn mạng Hội đồng Mục vụ giáo xứ, linh mục chính xứ dâng lễ cầu nguyện cho tất cả các vị phục vụ ở các cấp, đương nhiệm hoặc miễn nhiệm. Đến khi “Chúa gọi”, giáo xứ trích quỹ xin một thánh lễ, thông báo cho cộng đoàn dự lễ an táng. Đồng thời, mỗi năm vào tháng Các Đấng (tháng Cầu hồn = tháng Mười Một), giáo xứ trích quỹ xin một thánh lễ cho các thành viên Hội đồng Mục vụ giáo xứ đã qua đời.

3. Những hoạt động của HĐMVGX ở giáo xứ Ngọc Thạch

Hoạt động từ thiện: mang tính thực tế của các thành viên trong HĐMVGX là tổ chức thăm hỏi những người già, neo đơn, chăm sóc sức khỏe cho giáo dân, phong trào “tô cháo tình thương” trong bệnh viện kênh B giúp đỡ rất nhiều cho những giáo dân Công giáo và những người ngoại đạo nghèo khó. Nhờ đó mà tuổi thọ trung bình của người dân trong giáo xứ tăng lên. Từ khi đến định cư ở Cái Sắn có khoảng 20 gia đình và 100 người, hiện nay lên đến 762 gia đình và hơn 4000 người, trong đó có khoảng 167 cụ trên 70 tuổi.

Hoạt động nâng cao trình độ dân trí: trong 100 người lập nghiệp vào năm 1956 chỉ có vài người có bằng sơ học, tiểu học, trung học, nhưng đến năm 2009, giáo xứ có trên 395 người có bằng từ tốt nghiệp cấp 3 trở lên. Có kết quả này là nhờ sự tận tâm lo cho công tác giáo dục của chủ tịch HĐMVGX (chủ tịch HĐMVGX kiêm

trưởng ban đại diện cha mẹ học sinh). Hầu hết các bậc phụ huynh đều cho con em đến trường, vì họ ý thức được rằng: chính kiến thức là chìa khóa vạn năng để đi vào cuộc sống tốt đẹp và muốn có được kiến thức thì phải thông qua con đường học tập... trên hết là phải học làm người. Nhờ sự quan tâm và vận động tốt đối với bậc cha mẹ nên tỉ lệ học sinh bỏ học trong giáo xứ rất thấp. Góp phần vào việc hoàn thành chương trình phổ cập giáo dục các cấp của Nhà nước.

Hoạt động kinh tế, văn hóa và xã hội trong giáo xứ phong trào đoàn kết tương thân tương ái trong giáo xứ đã xóa hoàn toàn những căn nhà tạm bợ, tre nứa, thay vào đó là những ngôi nhà khang trang, sạch đẹp, đời sống của người dân được nâng lên rõ rệt; phong trào giao thông nông thôn được HĐMVGX rất quan tâm, những con đường dẫn đến nhà xứ đều được bê tông hóa bằng sự đóng góp của giáo dân. Ngôi thánh đường thứ 3 của giáo xứ được khánh thành vào năm 2006 với chiều dài 52,6m, rộng 26,8m, cao 20m, gồm 9 gian, một trệt, một lầu, một sân hát. Tất cả diện tích sử dụng là 3.321m².(10).

Giáo luật không cho phép li hôn và các thành viên trong HĐMVGX cũng thể hiện vai trò là cầu nối giải quyết các mối bất hòa trong gia đình, giữa vợ và chồng nên tình hình hôn nhân gia đình của các giáo dân ở giáo xứ Ngọc Thạch tương đối bền vững, hiếm thấy tình trạng li hôn xảy ra, các gia đình sống vui vẻ, hòa thuận.

10. Kỷ yếu kỷ niệm 53 năm thành lập giáo xứ Ngọc Thạch (1956-2009).

Thông qua các buổi sinh hoạt HĐMVGX, ý thức người dân trong việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc, truyền thống đoàn kết, hiếu thảo, yêu nước được bảo tồn và duy trì. Với chủ trương sống tốt đời đẹp đạo, “giáo dân Ngọc Thạch luôn sống với tinh thần thượng tôn pháp luật, tham gia các hoạt động xã hội, đặc biệt là việc làm từ thiện bác ái, khuyến học khuyến tài... với nguyên tắc hợp tác, hợp pháp, thân thiện”⁽¹¹⁾.

4. Kết luận

Hội đồng Mục vụ giáo xứ từ khi hình thành cho đến nay có những đóng góp cho sự phát triển của Công giáo Việt Nam nói chung, Giáo phận Long Xuyên nói riêng, trong đó có giáo xứ Ngọc Thạch.

Tuy nhiên, để tổ chức này hoạt động có hiệu quả hơn nữa với vai trò là cầu nối giữa giáo dân với linh mục xứ, giữa giáo dân trong giáo xứ, giữa giáo xứ với cộng đồng xung quanh, đặc biệt là để những hoạt động của HĐMVGX phù hợp với chính sách tôn giáo của Đảng và Nhà nước trong giai đoạn hiện nay, xin đề xuất một số khuyến nghị sau:

- *Đảng và nhà nước* tiếp tục khuyến khích người Công giáo thông qua HĐMVGX tham gia các hoạt động kinh tế, từ thiện, giáo dục, khuyến học, phòng chống các tệ nạn xã hội, làm cầu

đường, trường học, xây dựng phòng thuốc nhân đạo, góp phần xây dựng nếp sống mới, nông thôn mới, giữ gìn an ninh trật tự, v.v...

Các thành viên trong HĐMVGX trong đường hướng hoạt động cần xem việc thực hành đức tin, loan báo Tin Mừng, phụng vụ song hành với lợi ích của dân tộc; phải xem sứ vụ là hoạt động có tính chiêm niệm và là chiêm niệm mang tính hoạt động. Thi hành sứ vụ loan báo Tin Mừng là chia sẻ tặng phẩm quý giá nhất mà Đức Kitô đã giao phó.

Làm được sứ vụ ấy trước hết là sự cảm nghiệm về Thiên Chúa đang sống và hoạt động trong cá nhân mỗi tín đồ, thúc người tín đồ phục vụ sự sống và phát triển con người toàn diện, từ thể lý đến tâm linh, từ văn hóa và xã hội đến đức tin và luân lý.

HĐMVGX thông qua các buổi hành lễ, nên lồng ghép tư tưởng Hồ Chí Minh về tôn giáo vào sinh hoạt để giữa tôn giáo và nhà nước có sự thống nhất về mặt tư tưởng. Đồng thời, HĐMVGX phải phát huy vai trò đoàn kết các giáo dân trong giáo xứ, giữa giáo dân với tín đồ các tôn giáo khác trong khu vực thực hiện mục tiêu sống tốt đời đẹp đạo./.

11. Kỷ yếu kỷ niệm 53 năm thành lập giáo xứ Ngọc Thạch (1956-2009).